

Powiatowy Urząd Pracy

Monitoring zawodów deficytowych i
nadwyżkowych.

Raport za I półrocze 2010

Janusz Czernysz

2010

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział I Analiza bezrobocia wg zawodów	7
1.1. Bezrobotni wg zawodów w powiecie lubaczowskim. Stan w końcu I półrocza 2010	7
1.2. Bezrobotni wg PKD w powiecie lubaczowskim. Stan w końcu I półrocza 2010.....	11
1.3. Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie lubaczowskim. Stan w końcu I półrocza 2010.....	12
Rozdział II Analiza ofert pracy wg zawodów	15
2.1. Oferty pracy wg zawodów w powiecie lubaczowskim.....	15
2.2 Oferty pracy wg PKD w powiecie lubaczowskim	18
2.3. Ranking zawodów w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie lubaczowskim	19
Rozdział III Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	20
3.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	20
3.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych wg grup zawodów w powiecie lubaczowskim w końcu I półrocza 2010.....	22
3.3 Ranking zawodów generujących bezrobocie długotrwałe.....	24
Podsumowanie	25

Spis tabel i wykresów

Tabele

Tabela 1 Bezrobotni wg zawodów	7
Tabela 2 Napływ bezrobotnych wg zawodów	12
Tabela 3 Oferty pracy wg zawodów.....	15
Tabela 4 Ranking zawodów z najwyższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy	19
Tabela 5 Ranking zawodów z najniższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy	19
Tabela 6 Zawody deficytowe	20
Tabela 7 Zawody zrównoważone.....	21
Tabela 8 Zawody nadwyżkowe.....	21
Tabela 9 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych wg grup zawodów w powiecie lubaczowskim w końcu I półrocza 2010.....	22
Tabela 10 Ranking zawodów generujących bezrobocie długotrwałe	24
Tabela 11 Ranking zawodów nie generujących bezrobocia długotrwałego	24

Wykresy

Wykres 1 Struktura bezrobotnych wg grup zawodów	8
Wykres 2 Bezrobotni wg PKD.....	11
Wykres 3 Napływ bezrobotnych wg grup zawodów	13
Wykres 4 Oferty pracy wg grup zawodów.....	16
Wykres 5 Oferty pracy wg PKD	18

Wstęp

Monitoring lokalnego rynku pracy i konsekwentna obserwacja zachodzących na nim zmian jest niezbędnym elementem skutecznej polityki przeciwdziałania bezrobociu i promocji zatrudnienia. Głównym zadaniem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest określenie stanu, dynamiki oraz struktury zarówno podaży jak i popytu na pracę. W tym celu już od trzech lat opracowujemy raporty opisujące strukturę zawodową osób bezrobotnych. Niniejszy raport pokazuje strukturę zawodową osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy w Lubaczowie (stan na dzień 30 czerwiec 2010) oraz liczbę ofert pracy, które wpłynęły w I półroczu 2010 roku.

Rezultatem tego opracowania jest ustalenie relacji między bezrobotnymi w poszczególnych zawodach, a ofertami pracy będącymi w dyspozycji powiatowych urzędów pracy, w celu wskazania zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych.

Wdrożenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwoli w szczególności na:

- określenie kierunków i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- ułatwienie organizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Podstawą merytoryczną do sporządzenia niniejszego opracowania są dane statystyczne umieszczone w piętnastu tabelach, które stanowią integralną część sprawozdania MPiPS.

Całość opracowania ujęto w jednej części, która zawiera oprócz wstępu i podsumowania:

- Analizę bezrobocia wg zawodów (grup zawodów),
- Analizę ofert pracy wg zawodów (grup zawodów),
- Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych,

Rozdział I Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodów)

1.1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie lubaczowskim. Stan w końcu I półrocza 2010r.

Cała ściana wschodnia boryka się z problemem bezrobocia, powiat lubaczowski nie jest w żaden sposób wyjątkiem, a na dzień 30 czerwca 2010 wyniosło 17,4%. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2009 wzrost bezrobocia jest nieznaczny i wynosi 0,3%. Dla porównania i zobrazowania tej sytuacji w województwie podkarpackim stopa bezrobocia wynosiła 14,7%, a w Polsce 11,6%. W liczbach bezwzględnych daje to 4109 osób bezrobotnych w tym 810 długotrwale bezrobotnych czyli takich, którzy pozostają w ewidencji Urzędu Pracy powyżej 12 m-cy.

Tabela 1 Bezrobotni wg zawodów.

Lp.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym	
			Absolwenci	Powyżej 12 m-cy
1	Ślusarz	213	1	46
2	Krawiec	196	1	71
3	Sprzedawca	192	6	61
4	Asystent ekonomiczny	114	2	30
5	Technik mechanik	93	0	14
6	Technik rolnik	91	0	17
7	Murarz	90	0	15
8	Mechanik samochodów osobowych	69	0	14
9	Kucharz	55	0	18
10	Cukiernik	52	0	19

Źródło: Opracowanie własne

Dla uzupełnienia obrazu warto jeszcze dodać, że wśród 4109 osób bezrobotnych 992 nie posiada kwalifikacji zawodowych legitymując się wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej bądź średnim ogólnokształcącym. Wśród tych 992 osób bezrobotnych nie posiadających kwalifikacji zawodowych 75 osób to tegoroczni absolwenci, a 90 osób pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy. Struktura zawodowa jest dokładnie taka sama jak w latach wcześniejszych, ale pocieszające jest to, że wśród tych dziesięciu zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne tylko 10 osób to tegoroczni absolwenci. Wydaje się, że młodzież wybierając szkołę ponad gimnazjalną swoich wyborów dokonuje świadomie, biorąc pod uwagę uwarunkowania i problemy lokalnego

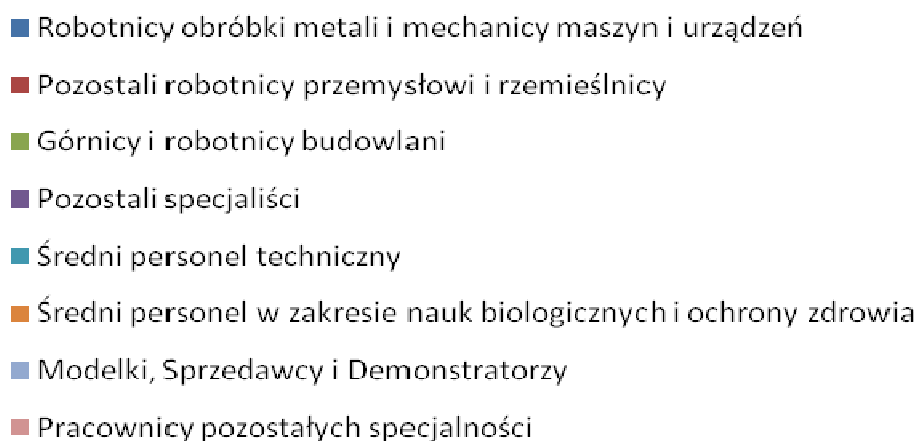
rynku pracy.

Zmiany nastąpiły tylko w liczbach bezwzględnych w poszczególnych zawodach, ale to wiąże się z naturalnymi ruchami bezrobocia w powiecie lubaczowskim.

Poniższy wykres pokazuje strukturę osób bezrobotnych wg grup zawodów w powiecie lubaczowskim:

Wykres 1   Struktura bezrobotnych wg grup zawodów

Struktura bezrobotnych wg grup zawodów

Źródło: Opracowanie własne

Powyższy wykres pokazuje jak kształtuje się struktura osób bezrobotnych w powiecie lubaczowskim biorąc pod uwagę duże grupy zawodów. Dominują dwie wielkie grupy zawodów tzn. Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, oraz Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Z ogólnej liczby 4109 zarejestrowanych osób bezrobotnych tylko 3117 posiadało zawód bądź kwalifikacje. W ramach dużych grup zawodów sytuacja przedstawia się następująco (dla ułatwienia pod uwagę bierze się tylko zawody, których odsetek jest większy niż 1%):

Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 17,96%

Ślusarze i pokrewni – 6,89%

Mechanicy pojazdów samochodowych – 3,21%

Operatorzy obrabiarek skrawających do metali – 2,75%

Mechanicy, monterzy maszyn i urządzeń – 2,69%

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 13,60%

Krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 6,29%

Piekarze, cukiernicy i pokrewni – 2,95%

Stolarze i pokrewni – 1,60%

Górnicy i robotnicy budowlani – 8,53%

Murarze i pokrewni – 2,89%

Malarze i pokrewni – 1,03%

Pozostali specjaliści – 8,44%

Specjaliści d/s ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 3,40%

Specjaliści administracji publicznej – 1,38%

Średni personel techniczny – 6,83%

Technicy mechanicy – 3,24%

Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni – 1,28%

Technicy, gdzie indziej niesklasyfikowani – 1,15%

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 6,22 %

Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni – 3,40%

Dietetycy i żywieniowcy – 1,44%

Sprzedawcy i demonstratorzy – 6,16%

Sprzedawcy i demonstratorzy – 6,16%

Pracownicy pozostałych specjalności – 5,87%

Pracownicy d/s finansowych i handlowych gdzie indziej nie sklasyfikowani – 4,36%

Pracownicy usług osobistych i ochrony – 5,81%

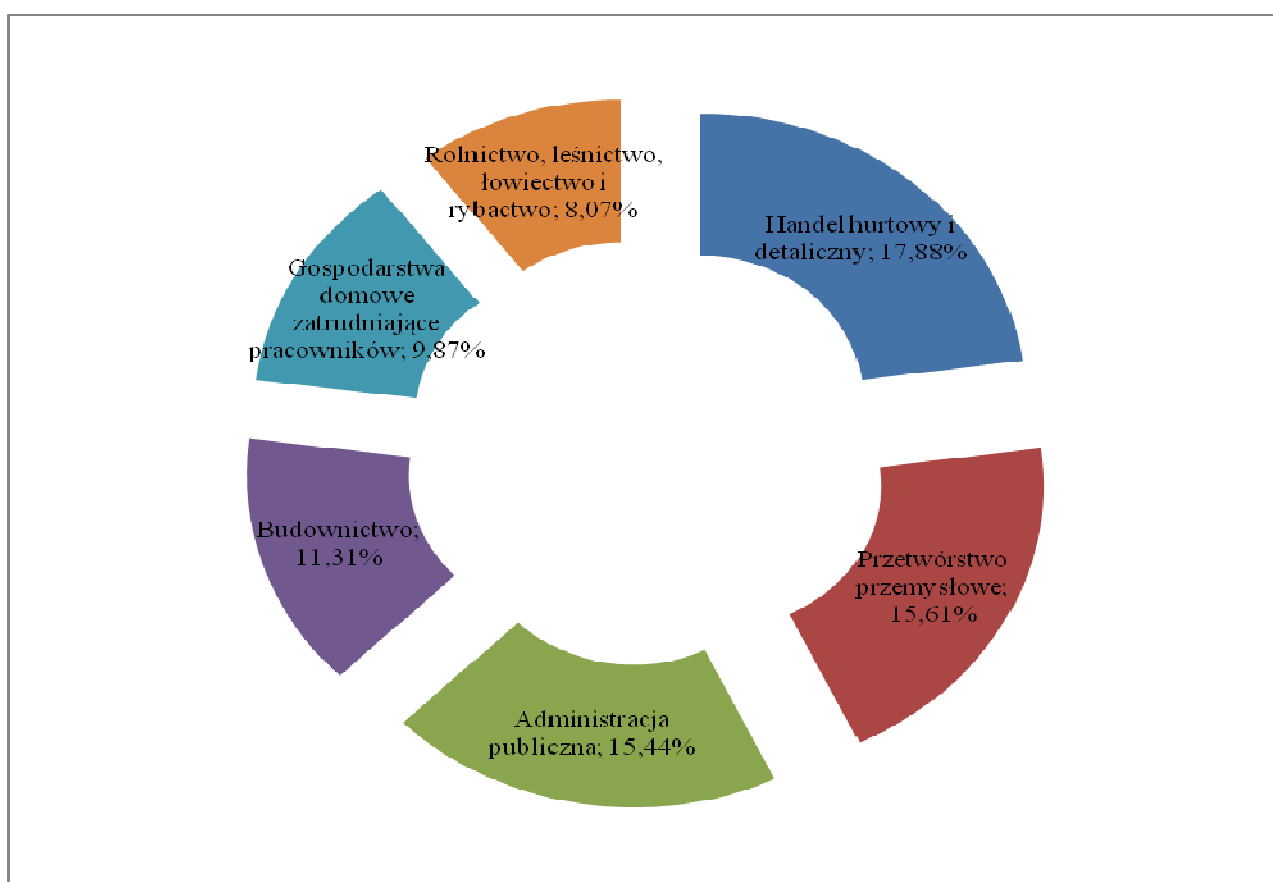
Kucharze – 2,59%

Fryzjerzy, Kosmetyczki i pokrewni – 1,06%

1.2 Bezrobotni wg PKD w powiecie lubaczowskim Stan w końcu I półrocza 2010 roku.

Wśród ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lubaczowie na koniec I półrocza 2010 roku 2998 osób przed rejestracją w urzędzie pracowało. W porównaniu do końca czerwca 2009 roku nastąpił nieznaczny wzrost o 57 osób. Najwięcej osób pracowało w handlu hurtowym i detalicznym (536), w przetwórstwie przemysłowym (468), w administracji publicznej (463), w budownictwie (339). Poniżej przedstawiono wykres ilustrujący strukturę osób bezrobotnych wg PKD z uwzględnieniem danych procentowych przekraczających 5%.

Wykres 2 Bezrobotni wg PKD

Źródło: Opracowanie własne.

Jak widać na wykresie, 17,88% bezrobotnych wcześniej pracowało w branży handel hurtowy i detaliczny, niewiele mniej bo 15,61% w szeroko rozumianej branży Przetwórstwo przemysłowe. W administracji publicznej wcześniej było zatrudnionych 15,44%. Warto zauważyć, że struktura osób bezrobotnych uprzednio pracujących nie zmieniła się w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009. Może to świadczyć o petryfikacji struktury lokalnej gospodarki. Jest to bardzo niebezpieczna sytuacja ponieważ taka skamieniała struktura nie wchłania osób poszukujących pracy i powoduje, że taka gospodarka nie generuje nowych miejsc pracy.

1.3 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie lubaczowskim.
Stan w końcu I półrocza 2010 roku.

Ogółem w I półroczu 2010 roku zarejestrowało się 2840 osób, z czego 317 osób to absolwenci różnych szkół i uczelni. Dla większej przejrzystości pod uwagę wzięto tylko zawody, których liczba przekracza 50. Dokładne liczby przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2 Napływ bezrobotnych wg zawodów

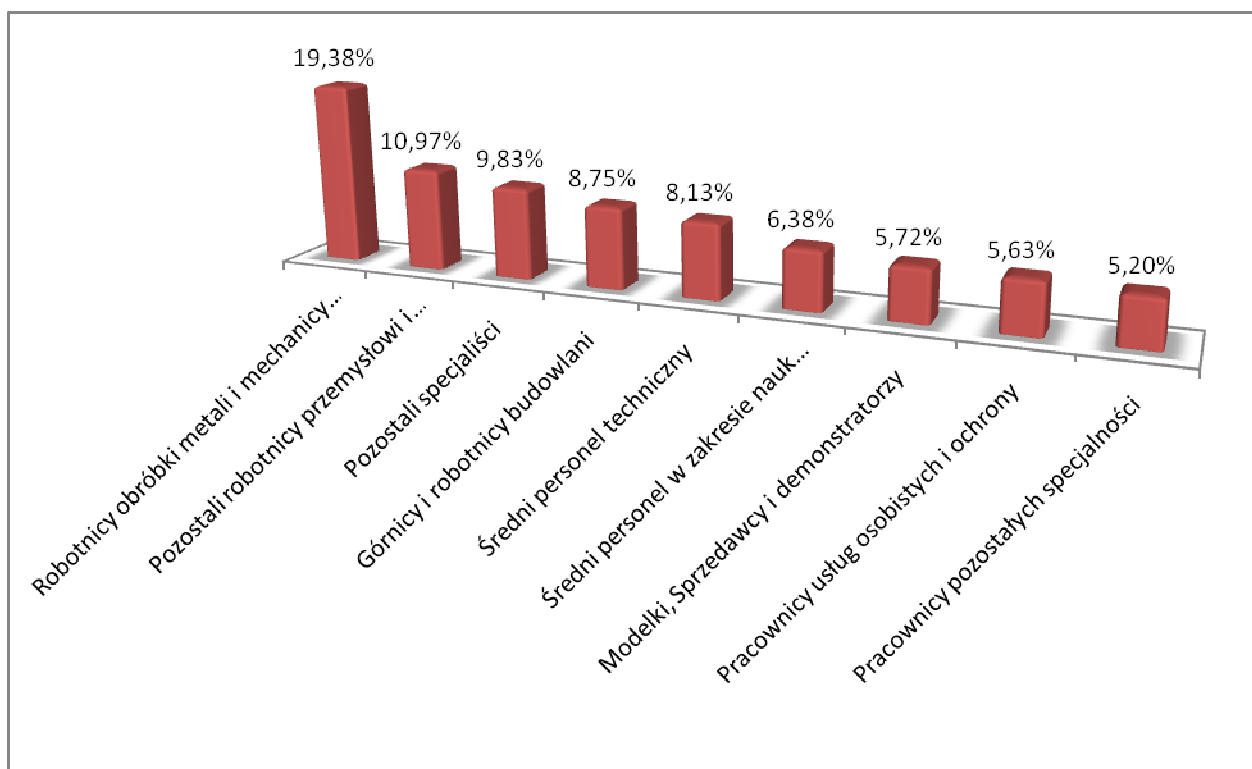
Lp.	Nazwa zawodu	Ogółem	w tym absolwenci
1	Ślusarz	154	12
2	Sprzedawca	121	11
3	Krawiec	94	0
4	Technik mechanik	81	4
5	Murarz	64	2
6	Asystent ekonomiczny	63	2
7	Technik rolnik	58	1
8	Mechanik pojazdów samochodowych	57	0
9	Tokarz	54	0

Źródło: Opracowanie własne

Na uwagę zasługuje fakt, że w I półroczu 2010 roku zarejestrowało się aż 725 osób bez kwalifikacji zawodowych z czego tylko 156 osób to tegoroczni absolwenci. Powyższa tabela nie ulega zmianie w porównaniu do lata wcześniejszych, ewentualnie zmianie ulega kolejność poszczególnych zawodów w kolejnych latach.

Strukturę napływu bezrobotnych wg grup zawodów ilustruje poniższy wykres.

Wykres 3 Napływ bezrobotnych wg grup zawodów

Źródło: Opracowanie własne

Dla zwiększenia przejrzystości poszczególne duże grupy zawodów z wykresu 2 zostały opisane w formie zawodów, które zawierają. Do opracowania przyjęto tylko te grupy zawodów, których liczba procentowa przekroczyła 5.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2010 roku dominują następujące grupy zawodów:

Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 19,38%

Ślusarze i pokrewni – 7,28%

Mechanicy pojazdów samochodowych – 3,88%

Operatorzy obrabiarek skrawających – 2,93%

Mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń – 2,32%

Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 10,97%

Krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 4,44%

Piekarze, cukiernicy i pokrewni – 2,69%

Stolarze i pokrewni – 1,61%

Pozostali specjaliści – 9,83%

Specjaliści d/s ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 3,69%

Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani – 1,80%

Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni – 1,08%

Ekonomiści – 1,04%

Górnicy i robotnicy budowlani – 8,75%

Murarze i pokrewni – 3,07%

Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych – 1,37%

Malarze budowlani i pokrewni – 1,13%

Średni personel techniczny – 8,13%

Technicy mechanicy – 3,97%

Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni – 1,65%

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 6,38%

Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni – 3,31%

Dietetycy i żywieniowcy – 1,94%

Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 5,72%

Sprzedawcy i demonstratorzy – 5,72%

Pracownicy usług osobistych i ochrony – 5,63%

Kucharze – 2,32%

Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni – 1,37%

Pracownicy pozostałych specjalności – 5,20%

Pracownicy d/s finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani – 3,64%

Rozdział II Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów)

2.1 Oferty pracy wg zawodów w powiecie lubaczowskim

Ogółem w I półroczu 2010 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaczowie wpłynęło 869 ofert pracy z czego na koniec czerwca 2010 roku nie zrealizowanych pozostało 26 ofert. Niepokoić może spadek (drugi rok z rzędu, choć tym razem nieznaczny) ofert pracy w powiecie lubaczowskim w liczbie 16 w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009. Ważniejsze dane przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3 Oferty pracy wg zawodów

Lp	Nazwa zawodu	Zgłoszone w I półroczu	W końcu I półrocza
1	Sprzedawca	87	2
2	Pracownik administracyjny	67	1
3	Robotnik budowlany	19	2
4	Opiekunka domowa	18	1
5	Doradca rolniczy	16	0
6	Robotnik leśny	13	0
7	Kucharz	10	0
8	Archiwista	10	0
9	Stolarz	9	0
10	Monter instalacji c.o. i wody	7	0
11	Mechanik samochodowy	7	1

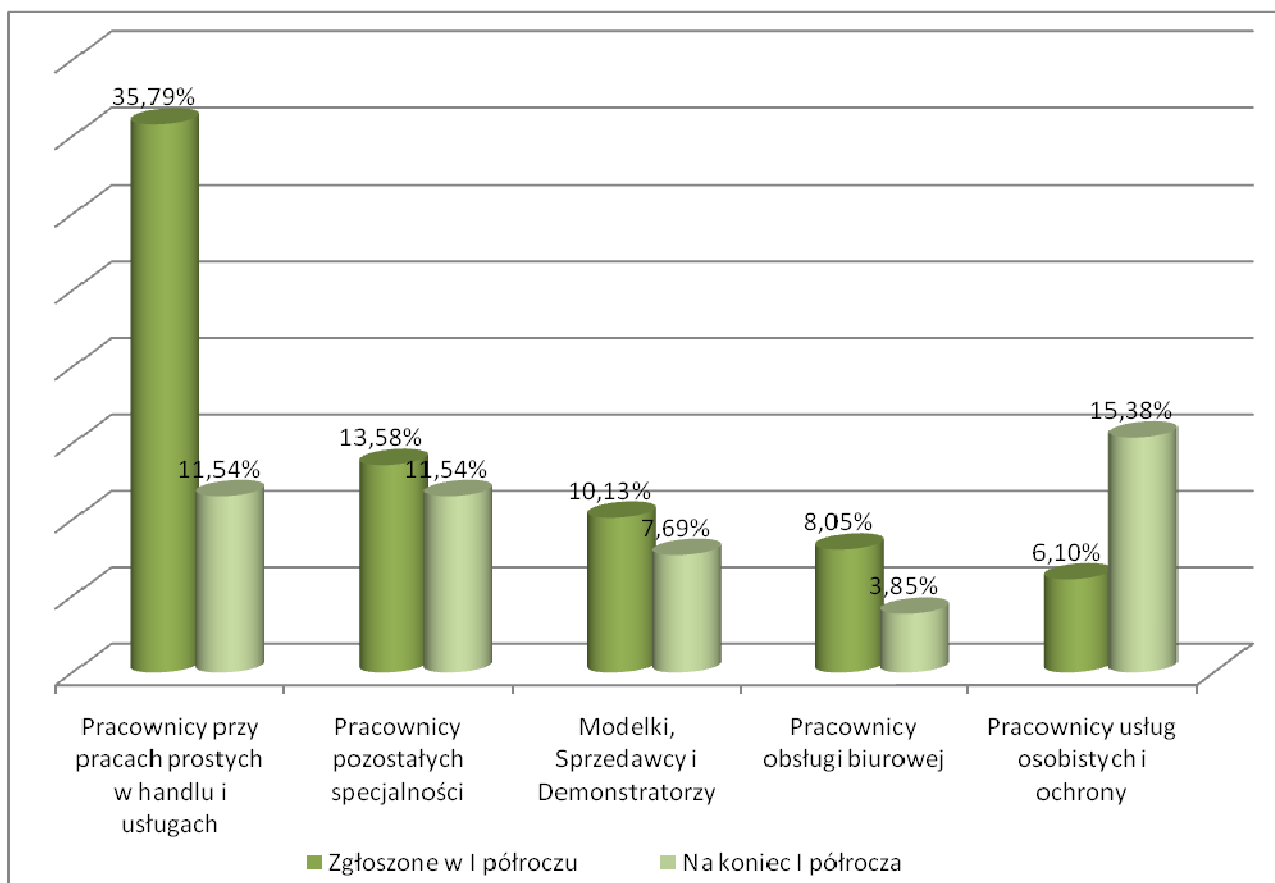
Źródło: Opracowanie własne

Liczne oferty pracy dla robotników gospodarczych (272 oferty), pracowników biurowych (57 ofert) oraz sprzątaczek (23 ofert) nie umieszczono w powyższej tabeli ponieważ większość z nich, jeśli nie wszystkie były realizowane w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych. Zwłaszcza oferta pracy dla robotnika gospodarczego nic nie znaczy i właściwie nie sposób określić jakie czynności, czy zawód pracownik będzie wykonywał. Oferty pracy złożone w PUP Lubaczów tak naprawdę odzwierciedlają poziom i strukturę gospodarczą regionu, a także liczbę i jakość

zakładów pracy funkcjonujących na lokalnym rynku pracy. Na uwagę zasługuje wysoki odsetek ofert pracy dla robotników budowlanych, co jest efektem przyznanych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także miernikiem, że przyznane środki pieniężne nie poszły na marne.

Struktura ofert pracy wg grup zawodów w powiecie lubaczowskim przedstawia się następująco:

Wykres 4 Oferty pracy wg grup zawodów

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z wykresu najwięcej ofert pracy pojawiło się w dużej grupie zawodów Pracownicy przy pracach prostych i usługach, ale najwyższy niezrealizowany odsetek ofert pracy zanotowano w dużej grupie zawodów Pracownicy usług osobistych i ochrony. W żadnej z dużych grup zawodów nie zrealizowano do końca wszystkich ofert pracy przedłożonych w I półroczu roku 2010. W badanym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy dla kierownika dużej i średniej organizacji oraz kierownika małego przedsiębiorstwa, a także nauczyciela praktycznej nauki zawodu, rolnika, rybaka oraz dla robotników zawodów precyzyjnych, ceramików, wytwórców wyrobów galanteryjnych.

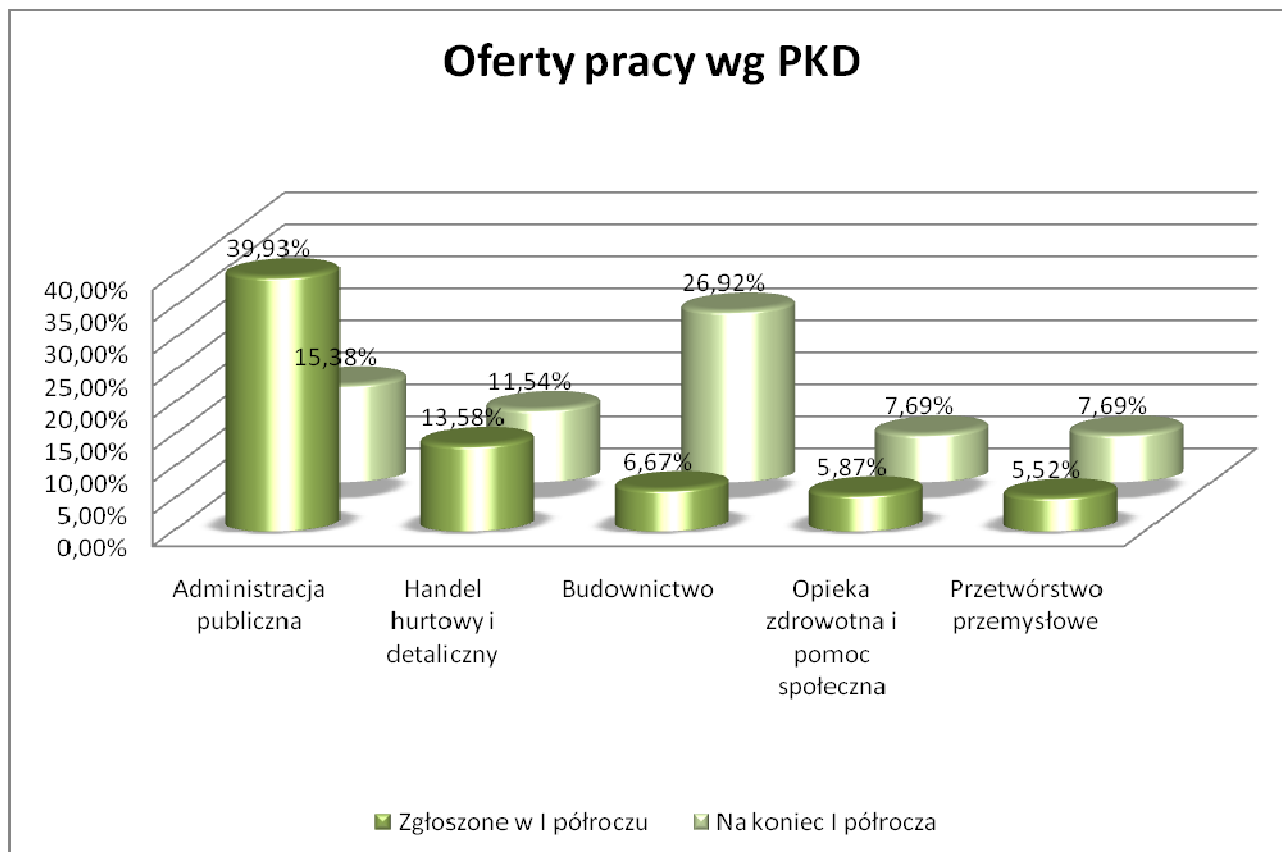
W ramach dużych grup zawodów dominują następujące zawody jednostkowe:

	Zgłoszone w I półroczu	Na koniec I półrocza
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach –	35,79%	11,54%
Gospodarze budynków –	31,30%	7,69%
Sprzątaczk biurowe –	3,80%	3,85
Pracownicy pozostałych specjalności –	13,58%	11,54%
Pracownicy administracyjny –	8,40%	3,85%
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy –	10,13%	7,69
Sprzedawcy i demonstratorzy –	10,13%	7,69%
Pracownicy obsługi biurowej –	8,05%	3,85%
Pracownicy obsługi biurowej, gdzie indziej niesklasyfikowani –	6,67%	3,85%
Pracownicy usług osobistych i ochrony –	6,10%	15,38%
Pracownicy domowej opieki osobistej –	2,07%	3,05%
Kucharze –	1,61%	3,85%
Fryzjerzy, Kosmetyczki i pokrewni--	1,04%	7,69%

2.2 Oferty pracy wg PKD

Strukturę ofert pracy wg PKD ilustruje poniższy wykres:

Wykres 5 Oferty pracy wg PKD

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z wykresu najczęściej ofert pracy pochodziło z szeroko rozumianej administracji publicznej, wynika to między innymi z faktu organizowania robót publicznych i prac interwencyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego. W dalszej kolejności są handel hurtowy i detaliczny, budownictwo, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz przetwórstwo przemysłowe. Z kolei relatywnie najczęściej ofert pracy nie wykorzystanych na koniec czerwca 2010 roku pochodziło z budownictwa. Może to wynikać ze znacznej niechęci do podejmowania legalnej pracy w sytuacji kiedy pod dostatkiem jest pracy „na czarno”, która poza wszystkim daje lepsze wynagrodzenie. W żadnej z wymienionych branż nie zrealizowano wszystkich ofert.

2.3 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w zawodzie jest bardzo ważną zmienną ponieważ pozwala na określenie zawodów, w których możliwość podjęcia pracy jest najwyższa bądź najniższa. W oparciu o dane statystyczne stworzono

- ranking zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy,
- ranking zawodów o najniższym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy.

Tabela 4 Ranking zawodów z najwyższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Pracownik administracyjny	1,2807
2	Robotnik pomocniczy w rolnictwie	0,5000
3	Sekretarka	0,3333
4	Inżynier rolnictwa i leśnictwa	0,3137
5	Pracownik obsługi biurowej	0,3069
6	Opiekunka dziecięca	0,2778
7	Tynkarz	0,2500
8	Dekarz	0,2500
9	Operator urządzeń do obróbki drewna	0,2222
10	Pracownicy ds. finansowo - statystycznych	0,2000

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5 Ranking zawodów z najniższym wskaźnikiem szansy uzyskania oferty pracy

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Malarz budowlany	0,0000
2	Nauczyciel szkoły podstawowej	0,0000
3	Nauczyciel gimnazjum	0,0000
4	Nauczyciel praktycznej nauki zawodu	0,0000
5	Tapicer	0,0000
6	Zaopatrzeniowiec	0,0000
7	Betoniarz	0,0000
8	Technik elektryk	0,0000
9	Technik mechanik	0,0000
10	Technik farmaceutyczny	0,0000

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział III Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

3.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Dane wynikowe z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych określone zostały za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu). Dla celów właściwej interpretacji wyników należy podać podstawowe definicje używanych dla celów monitoringu pojęć.

Zawód deficytowy: zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie (zarejestrowanych w urzędzie pracy)

Zawód zrównoważony: zawód, na który występuje zapotrzebowanie na rynku pracy porównywalne z liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy: zawód, w którym liczba osób poszukujących pracy przekracza liczbę ofert pracy zgłoszonych dla tego zawodu. Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone określone są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

- ✓ zawody o wskaźniku $>1,1$ to zawody deficytowe
- ✓ zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale $0,9 - 1,1$ to zawody zrównoważone
- ✓ zawody o wskaźniku $< 0,9$ to zawody nadwyżkowe

Dla celów niniejszego opracowania pominięto zawody, dla których średnio miesięczna liczba ofert pracy jest mniejsza niż jeden, a także zawody, których wykonywanie nie wymaga kwalifikacji.

Tabela 6 Zawody deficytowe

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Pracownik administracyjny	12,1667
2	Opiekunka dziecięca	5,0000
3	Pracownik obsługi biurowej	3,4118
4	Inżynier rolnictwa i leśnictwa	3,2000
5	Tynkarz	3,0000
6	Robotnik budowy dróg	3,0000
7	Sekretarka	3,0000
8	Dekarz	3,0000
9	Grafik komputerowy	2,0000
10	Operator maszyn do obróbki drewna	1,3333

Źródło: Opracowanie własne

Zawody zrównoważone

Tabela 7 Zawody zrównoważone

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Księgowy	1,0000
2	Specjalista ds. zarządzania zasobami ludzkimi	1,0000
3	Robotnik budowlany	1,0000
4	Inspektor bezpieczeństwa pracy	1,0000
5	Robotnik obróbki kamienia	1,0000
6	Nauczyciel przedszkola	1,0000
7	Robotnik leśny	0,9375

Źródło: Opracowanie własne

Zawody nadwyżkowe

Tabela 8 Zawody nadwyżkowe

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Krawiec	0,0106
2	Murarz	0,0615
3	Specjalista ds. ekonomicznych	0,0641
4	Pracownik ds. finansowych	0,0649
5	Elektromechanik	0,0667
6	Prawnik	0,0909
7	Piekarz, Cukiernik	0,1053
8	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1098
9	Technik elektronik	0,1250
10	Posadzkarz	0,1429

Źródło: Opracowanie własne

3.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych wg grup zawodów

Poniżej przedstawiono ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych uszeregowanych wg wskaźnika od najniższego do najwyższego.

Tabela 9 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych wg grup zawodów w powiecie lubaczowskim w końcu I półrocza 2009 roku.

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1	33	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	0,0000
2	13	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0000
3	12	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,0000
4	61	Rolnicy	0,0000
5	64	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0000
6	73	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy galanteryjni i pokrewni	0,0000
7	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,0296
8	23	Specjaliści szkolnictwa	0,0370
9	31	Średni personel techniczny	0,0407
10	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,0463
11	62	Ogrodnicy	0,0968
12	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,1207
13	24	Pozostali specjaliści	0,1298
14	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1667
15	71	Górnicy i robotnicy budowlani	0,1838
16	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,2286
17	82	Operatorzy i monterzy maszyn	0,2727
18	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,4454
19	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4583
20	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5588
21	52	Modelki, Sprzedawcy i Demonstratorzy	0,7273

Lp	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
22	63	Leśnicy i Rybacy	0,9375
23	22	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1,0000
24	34	Pracownicy pozostałych specjalności	1,0727
25	92	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	1,3333
26	41	Pracownicy obsługi biurowej	2,5000
27	42	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	2,6667
28	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	3,3085

Źródło: Dane statystyczne MPiPS

3.3 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie

Długotrwałe bezrobocie to jeden z najpoważniejszych problemów, z którym borykają się służby zatrudnienia nie tylko w powiecie lubaczowskim ale w całej Polsce. Dla celów statystycznych stworzono ranking zawodów, które generują bezrobocie długotrwałe, innymi słowy są to zawody, które są najliczniej reprezentowane wśród osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy. Poniżej przedstawiono listę 10 zawodów generujących bezrobocie długotrwałe.

Tabela 10 Ranking zawodów generujących bezrobocie długotrwałe

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Tkacze i dziewiarze	0,5238
2	Dekarze	0,5000
3	Operatorzy do sprzętu do robót ziemnych	0,5000
4	Specjaliści technologii żywności	0,5000
5	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,5000
6	Szklarze	0,5000
7	Elektromonterzy	0,4444
8	Księgowi	0,4286
9	Krawcy	0,3622
10	Szwaczki	0,3333

Źródło: Opracowanie własne

Poniżej przedstawiono listę zawodów, które nie generują bezrobocia długotrwałego

Tabela 11 Ranking zawodów, które nie generują bezrobocia długotrwałego

Lp	Nazwa zawodu	Wysokość wskaźnika
1	Ekonomiści	0,0357
2	Prawnicy	0,0833
3	Nauczyciele gimnazjum	0,0833
4	Dietetycy	0,0889
5	Specjaliści administracji publicznej	0,0930
6	Informatycy	0,1176
7	Elektrycy budowlani	0,1250
8	Fizjoterapeuci	0,1429
9	Murarze	0,1667
10	Spawacze	0,1667

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowanie:

W powiecie lubaczowskim w I półroczu 2010 roku najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowiła duża grupa zawodów „Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń“ oraz „Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy“, którzy stanowili łącznie prawie 1/3 ogółu osób bezrobotnych, i w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009 właściwie nie widać żadnych zmian. Zawody przez nich wykonywane są związane głównie z wykształceniem zasadniczym zawodowym, zdobytym najczęściej na lokalnym rynku edukacyjnym.

Obie wyżej wymienione grupy zawodów są również w czołówce jeśli chodzi o napływ osób bezrobotnych w I połowie roku 2009. Wśród wszystkich osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Lubaczów około 20% stanowili przedstawiciele w/w grup zawodów. Powyższe dane nie są przypadkowe, korelują one z ofertami pracy zgłoszonymi w I półroczu 2010 roku. Pracodawcy w powyższym okresie właściwie nie zgłaszali ofert pracy dla obu tych grup zawodów, co bez wątpienia miało wpływ na stan bezrobocia w powiecie lubaczowskim, a w szczególności bezrobocia długotrwałego. Górnicy i robotnicy budowlani to trzecia co do wielkości grupa zawodów zarejestrowanych w urzędzie pracy powiatu lubaczowskiego, ale w tym przypadku ofert pracy zgłoszonych w urzędzie pracy było około 6,67%. To nieznacznie mniej niż w I połowie roku 2009. Nie sprawdziły się optymistyczne prognozy, że nowo powstałe firmy budowlane (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej) będą generowały wzrost zatrudnienia. Z dużą dozą prawdopodobieństwa można założyć, że część tych firm funkcjonuje w tzw. „szarej strefie” przyjmując do pracy robotników budowlanych, ale legalizując zatrudnienia.

Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2010 roku zgłoszono dla dużej grupy zawodów „Administracja publiczna“, było to blisko 40% wszystkich ofert pracy. Jest to wynik dużej aktywności urzędu pracy, ponieważ dużą część stanowiły oferty pracy dla pracownika administracji w ramach prac interwencyjnych albo robót publicznych. Oferty pracy dla pozostałych dużych grup zawodów nie były już tak duże i tak dla „Handel hurtowy i detaliczny“ oraz „Budownictwo” razem miały o połowę mniej ofert niż „Administracja publiczna”. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2009 nie nastąpiły żadne wyraźne zmiany.

Najwięcej ofert pracy dla bezrobotnych z powiatu lubaczowskiego zostało zgłoszonych przez pracodawców funkcjonujących w następujących branżach (niżej wymienione branże zostały ułożone hierarchicznie):

- Administracja publiczna,
- Handel hurtowy i detaliczny,
- Budownictwo,
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna,
- Przetwórstwo przemysłowe.

Wyraźnie widać, że lokalny rynek pracy nie jest i nie będzie w stanie przyjąć specjalistów oraz absolwentów wyższych uczelni, którzy wracają na teren powiatu lubaczowskiego po zakończonej edukacji, ze względu na strukturę gospodarczą powiatu lubaczowskiego. Struktura ta powoduje, że ofert pracy dla specjalistów jest jak na lekarstwo, a oni sami poszukują innych ścieżek pośrednictwa pracy niż urząd pracy.

Pierwsze półrocze 2010 roku charakteryzowało się niewielkim wzrostem liczby osób bezrobotnych. Nie dziwi zatem fakt, że w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009 roku liczba ofert pracy zmniejszyła się o 16 ofert i wynosiła 869 ofert pracy. Jest to sytuacja dość niepokojąca, ponieważ nie dość, że liczba ofert pracy jest bardzo niska to jeszcze spadek ofert następuje drugi rok z rzędu.

Wyżej wymienione przyczyny powodują, że bezrobocie nieznacznie wzrasta. Problemy jakie dla krajowego rynku pracy i gospodarki niesie dekonstrukcja związana z kryzysem gospodarczym w niewielkim tylko stopniu przekładają się na lokalny rynek pracy, który ma zbyt mało instytucjonalnych powiązań z resztą bardziej uprzemysłowionego kraju. W związku z tym punktem wyjścia i odniesienia dla osób bezrobotnych, ale również i pracowników urzędu pracy (choćby w kontekście szkoleń osób bezrobotnych) musi być nasz lokalny rynek pracy. To on określa specyfikę zapotrzebowania na pracę oraz konkretne kwalifikacje i wykształcenie niezbędne do skutecznego poszukiwania pracy.

Jednocześnie należy zauważyć, że dla szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie powiatu lubaczowskiego funkcjonowanie tylko w kontekście lokalnego rynku pracy spowodowałoby znaczne zubożenie oferty edukacyjnej, a przecież szkoły działają również przygotowując ucznia do dalszej edukacji na poziomie szkoły wyższej. Szkoła nie powinna zapominać o rozbudzaniu pasji i aspiracji uczniów, między innymi po to żeby absolwenci szkół

ponadgimnazjalnych zaraz po szkole średniej nie rejestrowali się w urzędzie pracy. Dokonując pewnych wyborów dotyczących szkoły, szczególnie na poziomie wyższym konsekwencją będzie, być może poszukiwanie pracy poza miejscem zamieszkania, nie tylko dlatego, że w innych rejonach Polski jest wyższe wynagrodzenie, ale przede wszystkim dlatego, że tam w ogóle jest praca, co na poziomie powiatu lubaczowskiego w perspektywie czasu nie musi być takie oczywiste.

Reasumując, widać wyraźne pewne skostnienie struktury zawodowej w powiecie lubaczowskim, brak poważniejszych zmian jeśli chodzi o zawody nadwyżkowe oraz generujące bezrobocie długotrwałe w porównaniu do lat wcześniejszych. Sytuacja taka jest związana z wielkimi trudnościami powracających na rynek pracy osób długotrwałe bezrobotnych, oraz absolwentów, którzy nie mogą znaleźć swojej pierwszej pracy, a staż realizowany w ramach współpracy pracodawców z urzędem pracy nie spełnia oczekiwań ani młodych ludzi ani urzędu pracy ponieważ pracodawcy bardzo rzadko po stażu decydują się na zatrudnienie. Analizując strukturę zawodową osób bezrobotnych widać wyraźnie, że zmniejsza się liczba absolwentów szkół w zawodach, które są zawodami nadwyżkowymi bądź generującymi bezrobocie długotrwałe. Świadczy to o większej świadomości zarówno absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, jak i nauczycieli, a także jak sędzę działalności urzędu pracy.

Zatwierdził: